

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

614.764

Szerző: .....

Cím: *Budapestet újra tiszta várossá akarják varázsolni*

Idő

"1925"

Forrás: .....

Az Est

Személy

Bn

1925. 8. 26.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Budapestet újra tiszta várossá akarják varázsolni

A por és a szemét problémája — A főváros megbízottai külföldön tanulmányozták a köztisztasági berendezéseket

— Az Est tudósítójától —

Budapestnek szomorú nevezetése a por és ezt a dicsőségünket nem akarja eltüntetni az idő rohánása, holott a világvárosok már régen száműzték a poros úttesteket és uccákat. Idén kétségtelenül bizonyos javulás mutatkozik, de nagyon messze vagyunk az ideális állapotoktól.

Budapestben a port jórészt a makadám utaknak köszönhetjük. Hárommillió négyzetméter, makadám út van a magyar fővárosban, amelyet olajjal portalanítani kellene.

Idén kezdődött meg az uccák olajozása és négy milliárd költséggel mindössze csak 500.000 négyzetméter területet tudunk portalanítani.

Egyhatoda ez csak a szükségletnek és már ez is nagy eredmény, pedig tisztára csak a város tanácsának kicsinyességétől függ ennek a problémának megoldása.

Egy négyzetméter terület olajozása egy évben 8000 koronába kerül, viszont a vízzel való locsolás költségei ugyanarra az időre 6000 koronát tesznek ki. A 2000 korona megtakarításért igazán nem érdemes Budapest lakosságát kiténni annak, hogy egész nyáron szívja a port.

Az utak portalanítása főleg a kirándulólhelyeken, Svábhegy, Hűvösvölgy, Zugliget, Népliget környékén történt és az üdülőlhelyek közül csak a Városligetet nem hozták rendbe. A városházának egyik része ugyanis nem az olajozásnak, hanem a kátrányozásnak a híve. A városligeti utak egy kis részét valóban leborították kátránnyal, minek az a következménye, hogy magának az úttestnek a porát a kátrány nem engedi felszállni, de viszont lerakódik rá a porréteg és azután ezt lekötöni csak állandó locsolással lehet.

Bécsben a Práterben egymás mellett vannak a kátrányozott és az olajozott utak. Ezt próbaképpen csinálták és laikus szemmel is meg lehet állapítani, hogy az olajozásnak a levegő tisztaságára sokkal nagyobb befolyása van, mint a kátrányozásnak. Bécs városa már teljesen át is tért az olajozásra és az összes bécsi utakat most már így portalanítják.

Édes Endre tanácsnok Szendy főjegyzővel és Balló Alfréddal, a Köztisztasági Hivatal igazgatójával hosszabb tanulmányutat tett és együtt megjelentek az esseni kongresszuson, ahol a német, holland, svéd, norvég és osztrák köztisztasági hivatalok vezetői találkoztak. Ezt a kongresszust jövőre Budapestben tartják meg, bár az

osztrákok nagyon szerették volna Bécsbe összehívni és azt javasolták, hogy a régi osztrák császárvárosban legyen a kongresszus és onnan látogassanak csak el a magyar fővárosba. A magyar kiküldötteknek sikerült azt elérni, hogy éppen fordítva történik: nálunk lesz a kongresszus és az egész társaság innen rándul át Bécsbe.

Édes Endre útjának tápasztaláról a következőket mondta Az Est munkatársának:

Tanulmányozásaink főleg három irányban haladtak, egyrészt külföldi városok portalanítását tanulmányoztuk, másrészt a szemétfuvarozási intézmények berendezéseit vizsgáltuk meg és végül a szemétegetés problémája kötötte le érdeklődésünket.

Ami a portalanítás ügyét illeti, meg kell állapítanunk, hogy ebből a szempontból minden városnak előnyösebb a helyzete, mint Budapesté.

Bécsben sok a csapadék, ezenkívül erdőövezet veszi körül a várost, míg nálunk a fákat kiirtották, az Alföldről feltartóztatathatatlannal bejön a por. De mindennél erősebben befolyásolja a város tisztaságát az a körülmény, hogy Bécsben is már rengeteg az auto és a lófogatok száma állandóan csökken. Az auto egyáltalában nem rongálja az úttestet, míg a lófogatokról ezt nem lehet elmondani. Amennyire ideális az autók számára az olajozott út, annyira rossz a lófogatú útzemeknek Sváb-

hegyen például az egyetlen tolvajzó utat olajoztuk és erre kocsival lehetetlen volt feljutni, úgy-hogy egyes szakaszon kénytelenek voltunk az olajozást megszüntetni, pedig nagyon kár, mert számlálás szerint négyszáz auto ment el és csak huszonöt kocsi.

Bécsben az utak nagyon szépek, mindenütt olajozva vannak és a bécsiek érdekes javítási módszerrel kísérleteznek. Ha az olajozott út feltörik, úgy valami újrendszert olajmasszával vonják be, amely tíz perc alatt megkeményedik. Mi is így fogjuk javítani az utainkat.

Különösen a szemétfuvarozás érdekelt bennünket, mert ezen a téren valóban hátravagyunk.

Bécsben bádogedényeket adnak ki az egyes házakba és abban gyűjtik össze a szemetet. Ezeket le lehet zárni és így azután a szemét nem szóródik szét, mint nálunk. A bádogedényeket csak hetenként kétszer szedik össze, ezt azonban nálunk megtenni nem lehet, mert Budapestnek, dacára, hogy sokkal kisebb a területe, négyszerannyi szemetete van, mint Bécsnek. A differenciát azzal magyarázzák, hogy a bécsiek nagyon takarékosak és a szemétnek jórészt maguk elégetik, másrészt pedig a zöldseget tisztítva kapják a piacokon.

Majdnem minden nagy városban már erre az edényrendszerre tértek át, egyes helyeken olyan tökéletes a szerkezet, mint amilyen nálunk a levélgyűjtőszekrényeknél van. Autókon jelennek meg a házak előtt, a bádogedények száját hozzáillesztik a ko-

csihoz és úgy tudják kiüríteni, hogy egy por szemét sem tud kiszállni belőlük. A tapasztalatainkat most feldolgozzuk, számításokat fogunk eszközölni, és ha lehet, megoldjuk azt a nehéz kérdést, mert valóban ezen a téren el vagyunk maradva.

**Szemétegetés csak Amszterdamban van, ahol harmincöt kemencében égetik el a szemé-
tet.**

A szemét irtózatos hőt fejleszt, amelyet azután gőz előállítására használnak és ezt átadják az elektromos műveknek. Magából a salakból építőköveket készítenek, amelyekkel egyrészt az uccákat kövezik, másrészt pedig házakat is építenek belőle. De még így is ráfizetnek az üzemre.

— Még nem végeztünk pontos számításokat, de úgy látszik, hogy Budapesten nagyszerű megoldást lehetne találni ebben az irányban.

Budapestnek hatalmas területei vannak, amelyeket ilyen abszolút tiszta salakkal nagyon okos dolog volna megtölteni.

Gondolok például a *lágymányosi*

tóra, de egyes telektulajdonosok is szívesen fizetnének, ha telkeiket így feltöltenénk. Az egész eljárás nagyon egyszerű és teljesen higiénikus, úgyhogy akár a város belső részében is végre lehet hajtani.

— Ami magát a kongresszust illeti,

Essenben négy napig tanácskoztunk.

nagyon szép modern gépeket mutattak be, különösen érdekes volt egy locsolókocsi, amely rendes körülmények között az uccák tisztántartására szolgál, de kétoldalú lömlökkel van felszerelve, úgy hogy tűz esetén a tűzoltók is használhatják. Budapest a békében egyike volt a legtisztább városoknak, nekünk is mindent meg kell tenni, hogy ebben az irányban a régi állapotok térjenek vissza.